

nir les llicències per fer cinema a l'Iran són tantes que directors de la transcendència d'Abbas Kiarostami o Bahman Farmanara han declarat que no tornaran a filmar allà mentre les condicions no canviïn. Un altre és el cas de Bahman Ghobadi, conegut per *Las tortugas también vuelan* o *Nadie sabe nada sobre gatos persas* (gravada i exhibida en festivals sense autorització), que va decidir abandonar el país el 2009 després d'una sèrie d'amenaçes dels agents de seguretat que li van suggerir que "fes les maletes i marxés".

Ja a l'exili, Ghobadi va estrenar el 2012 *Rhino season*, una història sobre el poeta kurd iranià Sadegh Kamangar que va estar pres durant 27 anys, filmada a l'Iraq i a Turquia. La paradoxa és que per a l'estrena de la pel·lícula el seu germà Behrouz, que havia estat el director de producció de moltes de les seves pel·lícules, va ser capturat i tancat a l'Iran. Behrouz va ser posat en llibertat el 22 de gener passat i segons l'organització Amnistia Internacional hauria estat acusat d'"atemptar contra la seguretat nacional".

"Això és una ofensa (al·ludint als directors que, com Panahi, han filmat sense permisos) però fins ara la República Islàmica ha estat pacient amb aquest comportament", va assegurar dies enrere Javad Shamaqdari, director de l'Organització de Cinema de l'Iran, dependent del Ministeri de Cultura, que també va anunciar que el país havia presentat una protesta davant la Berlinale.

La baralla de les autoritats per controlar el que es produeix al país arriba fins al líder suprem de la revolució, Ali Khamenei, que fa dies es va reunir amb un grup

de directors de cinema considerats afectes, per fer èmfasi en la necessitat de pel·lícules que defensin la moral i la glòria de la República Islàmica.

Però el film de Panahi no ha estat l'única polèmica al voltant del cinema en els últims dies. La victòria en els premis Oscar d'*Argo*, que es basa en l'episodi de la presa de l'ambaixada dels Estats Units a Teheran, el 1979, per un grup d'estudiants de la Línia de l'Imam, va despertar desenes de crítiques des de tots els fronts a l'Iran, i no només des del sector oficialista. Els diaris locals, inclo-

sos els de tendència reformista, van estar inundats de crítiques contra la pel·lícula, considerada "antiiraniana" i que des del punt de vista local va obtenir el premi com a conseqüència d'una decisió política.

"Les imatges que es mostren de l'Iran a la pel·lícula no són realistes en absolut i arriben a ser ofensives en algunes parts", deia l'editorial del diari *Sharq*, conegut per ser l'espai de molts intel·lectuals actius al país, que també parlava de l'escassa qualitat artística del treball de Ben Affleck. I és que cada any aquest país segueix amb atenció la cerimònia dels premis amb què l'acadèmia de cinema dels Estats Units premia les millors pel·lícules.

Fins i tot el govern iranià va assegurar que l'Oscar que va obtenir *Nader i Simin, una separació*, d'Asghar Farhadi, va ser gràcies al lobby que l'Iran havia creat per promoure-la. Aquestes

Teheran presumeix d'haver aconseguit que es premiés 'Nader i Simin' amb l'Oscar i critica el d'Argo'

declaracions van desencadenar malícies de molts comentaristes que van recordar com aquest premi Oscar no havia estat ben rebut per un sector de l'oficialitat iraniana.

"Jo no estic d'acord que sigui dolenta -per *Argo*-. Crec que és una típica producció de Hollywood, fins i tot crec que recrea bé el Teheran d'aquella època. Però té tantes exageracions que sembla James Bond", va assegurar Hassan, un cineasta independent de 24 anys que explica que ha estat una pel·lícula que no ha cridat especialment l'atenció dels joves a l'Iran. "A més, considero que no és un bon moment per fer una pel·lícula així perquè distorsiona la realitat del que som els iranians. És com si volguessin continuar consolidant els estereotips negatius que ja hi ha sobre nosaltres", va afegir el jove, fent referència a les acusacions que l'Iran està desenvolupant un programa nuclear armamentístic. Teheran, per la seva part, sempre ha defensat que el seu programa atòmic té finalitats pacífiques.●

ARXIU

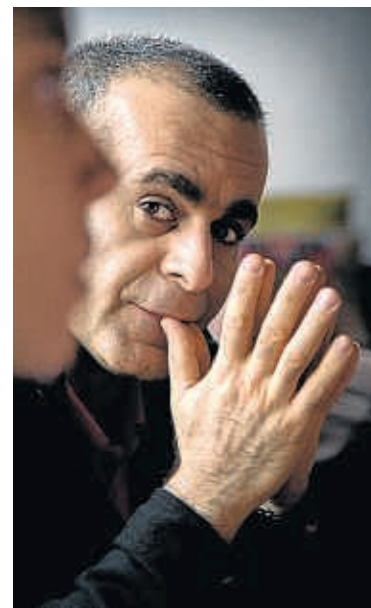

ALTAFILMS

Berlín. La pel·lícula *Pardé*, de Jafar Panahi, a l'esquerra, va arribar a Berlín en un USB i va guanyar l'Ós de Plata al millor guió

Canes. A dalt, fotograma de *Nadie sabe nada de gatos persas*, de Ghobadi, premi Especial del Jurat de Canes el 2010

Ofensa. El triomf d'*Argo*, a baix, ha desencadenat grans crítiques aquesta setmana a l'Iran, que la considera ofensiva

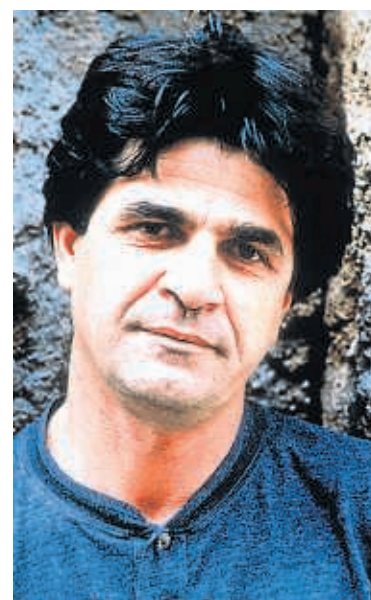
PEDRO MADUEÑO / ARXIU

Ostatge. A dalt, Bahman Ghobadi. El seu germà ha anat a la presó diverses vegades

Escapista. Malgrat que té prohibit fer cinema, Panahi (a sota) no falta als festivals

WARNER BROS PICTURES

REUTERS

CRÍTICA D'ÒPERA

East Side story

Street scene

Música: Kurt Weill
Llibret: Elmer Rice i Langston Hughes
Lloc i data: Gran Teatre del Liceu (1/III/2013)

JAUME RADIGALES

La posada al dia amb el repertori operístic del segle XX al Liceu havia de passar forçosament per Kurt Weill, de qui el 1971 el teatre barceloní va presentar una sonada posada en escena de *Mahagonny*, amb llibret de Bertolt Brecht. *Street scene*, estrenada el 1946, pertany al període

nord-americà del músic alemany i la seva estrena a escala estatal arriba ara, des d'un Liceu que s'hauria de plantejar pescar més repertori dels Estats Units, com ara *Porgy and Bess*, de Gershwin, o *Vanessa*, de Barber. El cas de *Street scene* és peculiar, perquè la seva tipologia com a gè-

El Liceu s'hauria de plantejar pescar més repertori dels Estats Units, de Gershwin o Barber

nera no és clara: a mig camí entre l'òpera i el musical, conté, tanmateix, molta de la millor música que Kurt Weill va crear al llarg de la seva vida.

La coproducció presentada a Barcelona, a càrrec de dues companyies britàniques (The Opera Group i el Young Vic de Londres), té l'al·licient de tenir entre els seus membres l'empenta i el tremp necessaris per dur a terme una empresa gens fàcil, ateses les dificultats d'una partitura eminentment coral. L'homogeneïtat va presidir la funció, sense veus que excel·lissin però amb alguns noms francament destacables, com els de Sarah Redwick, Susanna Hurrell o Kate Nelson. Tot plegat amb l'afortunada i reeixida intervenció del Cor Vivaldi-Petits Cantors de Catalunya i amb el cor i l'orquestra del ma-

ARXIU

L'obra, estrenada al Liceu

teix Liceu. La formació instrumental, reduïda i ubicada dalt de l'escenari, va complir amb escreix, si bé li va faltar el swing necessari per dur a terme un repertori d'aquestes característiques amb propietat i coneixement de causa. Val a dir que no hi va ajudar la direcció, complidora i prou, de Tim Murray.

Malgrat l'àgil moviment escènic de la producció signada per John Fulljames i ben coreografiada per Arthur Pita, l'espectacle és pobre visualment parlant, amb una escenografia reduïda a dos grups d'escales, que emulen les entrades de les cases de l'East Side de Manhattan on transcorre l'acció. Quatre peces de roba estesa i, això sí, l'excel·lent il·luminació de Jon Clark, van fer la resta al llarg de tres hores de (bona) música contagiosa.●